

بهناوی کوردستانی گهوره
ح.س.سوران
soransa@hotmail.com

تاران – ۲۷۰۸/۶/۲۱

دوکتور فرۆهلیشی ئەلمانی له بۆکان

له سالهکانی ۱۳۳۰ی ههتاوی دا ، بۆ ههوهل جار له لایهن ریکخراوهیهکهوه ، دوکتوریکیان بۆ خزمهتگوزاری پزیشکی نارد بۆ بۆکان (شاری ههوزه گهوره) ، . رهنهگه ئهو پزیشکه ، که ئەلمانی بو و ناوی بنه مالهیی فرۆهلیش بو ، ریکخراوهی شیر و روژی سوور (شیروخورشید سرخ) هینابوی . پیموایه تهمنی نزیکهی ۴۰ سالیک دهبو ، خیزانهکەشی که ئەلمانی بو هاتبو ، وام له بیره کوریک و کچیکیشیان بو ، که هینابووینان بۆ بۆکان ، منداله کانیان چکوله بوون . دوکتور فرۆهلیش ، له دهرمانگهیهک دا کاری دهکرد و به نهخۆش رادهگهی ، که له نزیک چوار ریی شارهوانی (پۆلیس) ی ئیستا بو ، لای کهباخانهی فهقی ؟.

ئهم نیهنده ، که خهڵک ههر پێان دهوت "دهرمانگه" ، بریهتی بو له خانوبهریهکی یهک نهومی چکوله ، که کاری پزیشکیان تی دا دهکرد . خیزانی دوکتوریش یاریدهی میردهکهی دهدا و خوشهویستیکیش ، که به بنهچهک خهڵکی ناوایی قازلیان بو ، به ناوی کاک ئهممهده ئوهیسی و له پاشان پێیان دهوت "کاک ئهممهدهی دهرمانگه" ، یارمهتی دوکتوری دهدا . رهنهگه روژانه ، بهسهر یهکهوه ، سی چل نهخۆشیکیان دهدی .

ئهم بهریزه ئەلمانیانه ، به یارمهتی کاک ئهممهده ئوهیسی ، زور خزمهتیان به خهڵک کرد . تهناتهت زور جار پێویست دهبو ، بهو ریگه خاکی و جالوچولانه دا ، به باران و بهفر و لهنگیزه ، بشچن له دیهات سهری نهخۆش بدن .

لهو دهرمانگهیهدا ، ههم نوسخه دهنوسرا ، ههم کاری نهشتهرگهری زور سووک و ئاسان دهکرا و ههم دهرزی و سیرۆم له نهخۆش دهدرا . بهلام بۆ نهشتهرگهری گرنهگ ، زورتری نهخۆشهکانیان دهنارد بۆ تهوڕیز یا تاران و ئهوانه .

ئهم دوکتوره به خهڵکی وت ، نابێ له ههوزه گهورهدا دهست و لاق و دهموچاو بشۆرن یا مهله بکهن و دهستتویژ بگرن ، چون ئهو کاته خهڵکی بۆکان زورتر ناوی ههوزه گهورهیان دهخواردهوه و دوکتور وتی ئهم ئاوه بهم کارانه ، پیس و چهپهل دهبی و نهخۆشتان دهخا . ئهو کاته ، زوربهی ئافرهتان له ههوزه گهوره ، به گۆزه ئاویان بۆ خواردنهوه دههینا .

وا بزانه ، ههر لهو خانوبهریهدا جیگهیهکیشیان بۆ ژیان و حاوانهوهی بنهمالهیی دوکتور ، دروست کردبو و لهوی دهژیان .

ئهو کاته ، وهک ئیستا نهبو . له بۆکان کهم کهس زمانی ئینگلیسی یا ئەلمانی دهزانی . من که هینستا میرد مندال بووم ، کهمتاکورتیک قسهه پێ دهکردن ، ههر بهم بۆنهیهوه زور جار به تایهت خزمهکانی خۆمان ، که نهخۆش دهبوون ، منیان وهک وهرگنیر لهگهڵ خۆیان دهبرد . ههر لهبهر ئهوه ، تا رادهیهک ههواڵم له بارودۆخی دهرمانگهکه بو و ئهم شتانهم له سههر ئهو بناغیهه نووسی . بهلام

وردەوردە ، ھەم دوكتور و خيزانى زمانى كوردى و فارسى تۆزىك فير بوون ، ھەم كاك ئەحمەد نەختىك زمانى ئەوان .

پاش رۆيشتنى ئەم دوكتورە لە بۆكان ، ريزدار كاك ئەحمەد ئوھيسيش دەواخانەيەكى لە كن مزگەوتە چكۆلە، لای قەپانەكان داناو و خەرىكى كارى دەواخانە بو .

پاش ئەم پزىشكە ، دوكتورىكى ئوتريشى ھات بۆ بۆكان ، چون من لە گەل ئەم دا ، پەپوھنديەكى ئەوتۆم نەبو ، تەنانەت ناويشى نازانم - دەزانم تەمەنى لە دوكتور فرۆھلش پتر بو ، بەلام خەلك ھەميشە ھەر بە داخەوہ بوون بۆ رۆيشتنى دوكتور فرۆھلش . جاريك ئەم پزىشكە ئوتريشە ، كە من زۆر زۆر نەخۆش بووم ، چاكى كردمەوہ ، بۆيە ھيشتا زىندووم .

ئىستا كە نزيكەى پەنجا سال لەوہ دەگوزەرى ، من بۆ نۆبەى خۆم ، لە خزمەت كردنى تەواوى ئەو بەريزانە بە خەلكى ناوچەى بۆكان ، سپاس دەكەم و ريزيان لەسەر چاومە .